

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ПРОГРАМИ І ПРОЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: РЕГІОНАЛЬНИЙ
АСПЕКТ»**

Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Економіка соціального забезпечення»</i>
Факультет	<i>Економічний</i>
Кафедра	<i>Економіки та фінансів</i>
Семестр	<i>II</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

Викладач	<i>к.е.н., доцент Коваль Л.А.</i>
Контактна інформація	<i>lara.kv@ukr.net</i>

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Сьогодні центр прийняття рішень змістився безпосередньо до територіальних громад. Регіональна влада тепер не просто виконує вказівки центру, а самостійно розробляє програми підтримки. Фахівці мають вміння створювати проекти, що враховують специфіку конкретного регіону (демографію, рівень безробіття, наявність ВПО).</p>
Мета та цілі	<p>Метою вивчення дисципліни полягає в тому, щоб надати студентам теоретичні знання та практичні навички, необхідні для ефективного планування, організації, управління, контролю та завершення проектів різної складності, розробка, впровадження та оцінювання ефективності соціальних програм на рівні територіальних громад та регіонів. Основними завданнями дисципліни є: формування у здобувачів цілісного уявлення про процес управління проектами, розвиток професійних навичок планування, організації та контролю за реалізацією проектів різного рівня складності.</p>
Результати навчання	<p>Основним результатом вивчення дисципліни є формування комплексу професійних компетентностей, які дозволяють фахівцю працювати на рівні територіальних громад, обласних адміністрацій та міжнародних фондів. Демонструвати знання щодо видів проектів, засад поточного планування та оперативного управління проектами; сучасної методології та технології управління проектами, місця і ролі управління проектами у загальній системі організаційно-економічних знань; змісту та структури проектів, його життєвого циклу; теорії організації управління проектом; змісту та структури процесу управління проектами; принципів побудови організаційної структури проектів; методів аналізу проектних ризиків. Мати навички проведення оцінки обсягів робіт по проекту; застосування</p>

	<p>організаційного інструментарію управління проектом; формування проектних команд та ефективного управління ними на всіх стадіях життєвого циклу проекту з використання сучасних інформаційних технологій; ефективного управління часовими характеристиками проектів; визначення вартості проектів різних видів, ефективного управління вартістю проектів різних видів, ефективного управління вартістю проектів на всіх етапах життєвого циклу; ефективного управління якістю іта ризиком проектів; розробки управлінських рішень у відповідь на зміни ситуації у ході робіт по проекту.</p>
Soft skills	<p>Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills – удосконалювати навички комунікації, здатність аналізувати та оцінювати, брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміти влагоджувати конфлікти, презентувати себе і свою позицію, працювати в команді, раціонально планувати робочий час, здатність логічно і системно мислити, креативність, толерантність.</p>
Пререквізити	<p>Базові знання з дисциплін: «Державна політика соціального захисту і соціального забезпечення», «Економіка та організація соціального забезпечення», «Кадровий менеджмент закладів соціального забезпечення», «Соціально-економічна безпека».</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	К-сть балів
Змістовий модуль 1. Управління та планування програм і проєктів соціального забезпечення на регіональному рівні			
Тема 1. Проєктний підхід у системі соціального забезпечення регіону	<p>Сутність проєкту в соціальній сфері та специфіка проєктної діяльності у соціальному забезпеченні. Основні ознаки та класифікація соціальних проєктів і програм (за масштабом, тривалістю, цільовими групами, рівнем реалізації). Проєктний підхід у реалізації державних і регіональних соціальних програм. Управління соціальними проєктами як інструмент підвищення ефективності соціальної політики. Життєвий цикл соціального проєкту. Учасники соціальних проєктів та їх роль. Особливості управлінських рішень у соціальній сфері.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття</p>	5
Тема 2. Методичні засади планування соціальних програм і проєктів	<p>Планування і контроль у системі управління соціальними проєктами. Завдання та інструменти планування соціальних програм. Типові проблеми планування в соціальній сфері. Види планів соціального проєкту. Інтеграція планування з системами управління персоналом, фінансами та інформаційними ресурсами соціальних</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу</p>	5

	установ. Проектно-кошторисна документація соціальних проєктів: зміст, етапи розроблення, відповідальні суб'єкти. Управління змінами у соціальних проєктах.		
Тема 3. Соціально-економічне обґрунтування програм і проєктів соціального забезпечення	Мета та значення соціально-економічного обґрунтування соціальних програм. Етапи підготовки обґрунтування. Структура соціально-економічного обґрунтування проєктів соціального забезпечення. Основні показники результативності та ефективності соціальних програм. Оцінка витрат на підготовку та реалізацію соціальних проєктів. Врахування регіональних соціально-економічних особливостей.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	6
Тема 4. Моніторинг і контроль реалізації соціальних програм і проєктів	Сутність і завдання контролю в управлінні соціальними проєктами. Види та рівні контролю. Система моніторингу реалізації соціальних програм на регіональному рівні. Методи оцінки виконання соціальних проєктів. Звітність у соціальній сфері. Аналіз відхилень фактичних результатів від запланованих.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	5
Тема 5. Оцінка ефективності соціальних програм і проєктів	Поняття ефективності соціальних програм. Соціальна та економічна ефективність. Основні показники оцінювання результативності соціальних проєктів. Порівняльний аналіз альтернативних соціальних програм. Грошові та негрошові результати соціальних проєктів. Використання результатів оцінки для коригування соціальної політики.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	6
Змістовий модуль 2. Інструментарій реалізації програм і проєктів соціального забезпечення			
Тема 6. Фінансування програм і проєктів соціального забезпечення	Джерела фінансування соціальних програм і проєктів. Бюджетне та позабюджетне фінансування. Державні та регіональні соціальні програми. Грантове та донорське фінансування. Особливості фінансування соціальних проєктів громад. Механізми розподілу та використання фінансових ресурсів.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	5
Тема 7. Організаційні форми управління	Організаційні засади управління програмами і проєктами соціального забезпечення. Проєктні команди в	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного	6

соціальними проектами	соціальній сфері. Ролі та повноваження учасників. Організаційні структури управління соціальними проектами. Статут соціального проекту та його основні елементи.	заняття	
Тема 8. Ризики реалізації програм і проектів соціального забезпечення	Поняття та класифікація ризиків у соціальних проектах. Соціальні, економічні, правові та управлінські ризики. Методи ідентифікації та оцінки ризиків. Управління ризиками в умовах невизначеності та кризових ситуацій. Особливості ризиків соціальних програм в умовах воєнних і соціально-економічних викликів.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	6
Тема 9. Управління ресурсами соціальних програм і проектів	Поняття ресурсів соціального проекту. Управління людськими, фінансовими та матеріальними ресурсами. Планування ресурсів з урахуванням регіональних потреб. Організація закупівель у соціальній сфері. Взаємодія з постачальниками та партнерами.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	6
Тема 10. Управління якістю соціальних послуг у межах проектів	Поняття якості соціальних послуг. Система управління якістю в соціальних проектах. Показники та критерії якості. Витрати на забезпечення якості. Методи контролю якості соціальних програм і послуг. Оцінка задоволеності отримувачів соціальних послуг.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	5
Тема 11. Інформаційні системи управління програмами і проектами соціального забезпечення	Роль інформаційних систем у реалізації соціальних програм. Автоматизовані системи планування, моніторингу та звітності. Використання цифрових інструментів для управління соціальними проектами. Інформаційна підтримка прийняття управлінських рішень у соціальній сфері	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	5

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна:

1. Березін О.В., Безпарточний М.Г. Управління проектами: навч. посіб. Університетська книга, Суми: 2014. - 271 с
2. Вдосконалення соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах. Посібник. Фонд міжнародної солідарності. Київ, 2019. URL: <https://surl.li/orufuc>
3. Галушка З.І, Волощук О.А. Управління проектами. Project management: навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича: Рута, 2018. 119 с.
4. Галайдюк В.В., Лоріашвілі Л.С., Пеша І.В., Сопівник І.В., Тілікіна Н.В. Навчально-методичне забезпечення організації соціальної роботи та надання соціальних послуг у територіальних громадах. Навчальний посібник. Київ, 2024. 300 с.
5. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик. І.П. Управління проектами: навч. посіб. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

6. Єгорченкова Н.Ю., Катаєва Є.Ю. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. К.: КНУ ім.Т.Шевченка, 2017. 117 с
7. Князевич А. О. Управління інфраструктурним забезпеченням інноваційного розвитку економіки: моногр. Рівне: «Волинські обереги», 2018. 362 с.
8. Ковалік Т. Моделі співпраці між державним управлінням та неурядовими організаціями. 37 с. URL: <https://surl.li/gzvvnh>
9. Кузьмичов А.І. Планування та управління проектами. Моделювання засобами MS Excel: практикум. Ін-т проблем реєстрації інформації НАН України. Київ: Ліра-К, 2016. 179 с.
10. Ноздріна Л., Ящук В., Полотай О. Управління проектами: навч. посіб. Укоопспілка, Львів. комерц. акад. Львів: СПОЛОМ, 2014. 304 с.
11. Петренко Н.О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 244 с.
12. Петрович И. М., Новаківський І.І. Управління проектами: підруч. Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2018. 395 с.
13. Посібник з моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг в Україні / Щербань С., Шейко Р., Левкіна Г. – Харків: ХІСД, 2017 – 112с.
14. Соціальна робота у територіальній громаді: теорія та практика : підручник / М. І. Пірен ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Чернівці : Рута, 2019. – 327 с.
15. Старченко Г.В. Управління проектами: теорія та практика: навч. посіб. Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів: Брагинець О.В. [вид.], 2018. 304 с.
16. Тілікіна Н.В. Оцінка та моніторинг ефективності навчальних заходів (тренінгів, семінарів, вебінарів тощо). Практичний посібник. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2024. 96 с.
17. Тілікіна Н.В. Управління соціальними проектами. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота». Київ: ФОП Мороз А.Т., 2024. 352 с.
18. Управління інвестиційними проектами: навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича; уклад.: П.О. Нікіфоров, А.В. Фесюк, І.Я. Ткачук. Чернівці: Рута, 2015. 175 с.
19. Управління проектами: навч. посіб. / П.П. Микитюк та ін. Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 319 с.
20. Управління проектами: вітчизняний і зарубіжний досвід: моногр. / М. Ажажа та ін.; під ред. С.Чернова. Запоріжжя: РВВ ЗДІА, 2015. 349 с.
21. Управління проектами в підприємницьких структурах: навч. посіб. / В. Р. Кучеренко та ін. Одес. нац. екон. ун-т. 2-ге вид., випр. і перероб. О.: Астропринт, 2013. 268 с.
22. Управління проектами: процеси планування проектних дій: підруч. / І.В. Чумаченко та ін.; за заг. ред. І.В. Чумаченка і В.В. Морозова; ВНЗ «Ун-т економіки та права «КРОК». К., 2014. 676 с.
23. Шишмарьова Л.О. Управління проектами: навч. посіб. Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015.135 с.
24. Яковенко О. І. Управління проектами ризиками: навч. посіб. Ніжин: Лисенко М.М., 2019. 196 с.
25. Kniazevych A. Olikhovskiy V., Olikhovska M. Clustering of the economy as a means of developing an innovation infrastructure. *Baltic Journal of Economic Studies*. Vol. 7. No. 3 June. 2021. P. 134-139.
26. Козак І. С. Управління проектами: теоретичні аспекти та сучасні практики. – К.: Либідь, 2016.
27. Романенко М. В. Управління проектами: навчальний посібник. – Харків: ХНАМГ, 2014.
28. Kerzner H. *Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling*. – 12th Edition. Wiley, 2017.
29. Dinsmore P. C., Cabanis-Brewin J. *The AMA Handbook of Project Management*. – 4th Edition. AMACOM, 2014.
30. Дубровін П. Є. Автоматизовані системи управління проектами: практичний посібник. – Харків: Фоліо, 2019.

31. Кравченко С. В. Використання інформаційних технологій у проектному менеджменті. – Дніпро: УДХТУ, 2020.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (Теми 1-5)	27
Змістовий модуль 2 (Теми 6-11)	33
Підсумковий контроль – екзамен	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Зараховано
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни